

Legea Privind birourile istoriilor de credit*

În scopul creării condițiilor pentru formarea, prelucrarea, stocarea și prezentarea de către birourile istoriilor de credit a informației ce caracterizează respectarea de către debitori a obligațiilor asumate prin contractele de credit, ținând cont de necesitatea sporirii gradului de protecție a creditorilor și debitorilor pe contul diminuării generale a riscurilor de credit, în scopul ridicării eficienței activității băncilor și a altor societăți care acordă credite în sensul prezentei legi,

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I. DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul legii

(1) Prezenta lege determină noțiunea și componența istoriei de credit, temeiurile, modul de formare, păstrare și utilizare a istoriilor de credit, reglementează funcționarea birourilor istoriilor de credit în legătură cu activitățile menționate, stabilește particularitățile creării, lichidării și reorganizării birourilor istoriilor de credit, precum și principiile de cooperare a acestora cu sursele de formare a istoriilor de credit, cu utilizatorii istoriilor de credit, ministerele, alte autorități administrative centrale, cu autoritățile administrației publice locale.

(2) Prezenta lege reglementează raporturile ce apar la formarea istoriilor de credit, la prezentarea rapoartelor de credit, la crearea, funcționarea birourilor istoriilor de credit și încetarea activității acestora, la efectuarea activității surselor de formare a istoriilor de credit în ceea ce privește prezentarea informațiilor care fac parte din istoria de credit, la protecția informațiilor conținute în istoriile de credit și alte raporturi, inclusiv cele ce apar între:

- a) persoanele care acordă credite subiecților istoriilor de credit, conform contractelor de credit încheiate cu aceștia, pe de o parte, și subiecții menționați ai istoriilor de credit, pe de altă parte;
- b) birourile istoriilor de credit și sursele de formare a istoriilor de credit;
- c) birourile istoriilor de credit și utilizatorii istoriilor de credit;
- d) birourile istoriilor de credit și subiecții istoriilor de credit;
- e) birourile istoriilor de credit și autoritatea de supraveghere.

Articolul 2. Noțiuni utilizate

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:

autoritate de supraveghere – Banca Națională a Moldovei;

bază de date a biroului istoriilor de credit - resursele informaționale ale biroului istoriilor de credit, bazate pe sistemele și procesele informaționale, care corespund cerințelor legislației;

birou al istoriilor de credit - persoană juridică de drept privat constituită sub formă de societate cu răspundere limitată sau de societate pe acțiuni, înregistrată conform legislației, care prestează, în conformitate cu prezenta lege, servicii de formare, prelucrare și păstrare a istoriilor de credit, precum și de prezentare a rapoartelor de credit, și servicii aferente;

contract de credit - contract care prevede acordarea de către o parte contractantă celeilalte părți contractante a unui credit;

credit - orice angajament de a acorda bani ca împrumut cu condiția rambursării lor, plății dobânzii și altor plăți aferente, precum și orice alt angajament rezultat din executarea contractelor de intermediere în asigurări; orice prelungire a termenului de rambursare a datoriei; orice angajament de a vinde bunuri, a executa lucrări sau a presta servicii cu condiția amânării plății, inclusiv pe bază de leasing; orice contract de împrumut în cadrul unui proiect de finanțare participativă; orice garanție emisă; orice angajament de a achiziționa o creanță sau alte drepturi de a efectua o plată. În sensul prezentei legi, nu se consideră credit mijloacele acordate de investitori și obținute de emitenți în cadrul emisiunilor de obligațiuni sau de alte titluri financiare de împrumut;

externalizare – transmitere de către biroul istoriilor de credit a funcțiilor de formare, prelucrare și păstrare a istoriilor de credit, precum și de prezentare a rapoartelor de credit și de prestare a serviciilor aferente, către un alt birou al istoriilor de credit din Republica Moldova;

istorie de credit - informație al cărei conținut este determinat de prezenta lege și care caracterizează executarea de către debitor a obligațiilor asumate prin contractul de credit și se păstrează la biroul istoriilor de credit;

participanți la schimbul informațional - subiecții istoriilor de credit, sursele de formare a istoriilor de credit, birourile istoriilor de credit, utilizatorii istoriilor de credit;

persoană cu funcție de răspundere a biroului istoriilor de credit - persoană căreia, potrivit prezentei legi, i se acordă, permanent sau provizoriu, anumite drepturi și obligații în vederea exercitării acțiunilor administrative de dispoziție și/sau de acces la baza de date a biroului istoriilor de credit;

prelucrarea istoriei de credit – orice operațiune sau serie de operațiuni care se efectuează asupra informațiilor conținute în istoria de credit, cum ar fi colectarea, înregistrarea, organizarea, stocarea, păstrarea, restabilirea, adaptarea, extragerea, consultarea, utilizarea, dezvăluirea prin transmitere, diseminare sau în orice alt mod, alăturarea ori combinarea, blocarea, ștergerea sau distrugerea;

raport de credit - document ce conține informații care fac parte din istoria de credit și pe care biroul istoriilor de credit îl prezintă, la cererea utilizatorului istoriei de credit și a altor persoane abilitate, conform prezentei legi, cu dreptul de a primi informația menționată;

subiect al istoriei de credit – persoană fizică, inclusiv întreprinzător individual, sau persoană juridică care solicită un credit sau este parte a contractului de credit, precum și persoana care garantează executarea obligațiilor contractuale (fidejursorul, debitorul ipotecar/gajist, garantul ipotecar), în privința căreia se formează istoria de credit;

sursă de formare a istoriei de credit – persoană juridică care prezintă biroului istoriilor de credit informații ce fac parte din istoria de credit, inclusiv, dar fără a se limita la acestea, bancă licențiată, companie de asigurări (reasigurări) ce acordă împrumuturi conform legislației cu privire la asigurări, asociație de economii și împrumut, organizație de creditare nebancaară, furnizori de servicii de finanțare participativă, precum și persoanele juridice prestatoare de servicii comunale și cele de telecomunicații;

utilizator al istoriei de credit – persoană juridică sau întreprinzător individual care acordă credite sau furnizează bunuri și servicii în credit în sensul prezentei legi , precum și utilizator al istoriei de credit – persoană juridică sau întreprinzător individual care acordă credite sau furnizează bunuri și servicii în credit în sensul prezentei legi , precum și instituția publică „Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului și Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

Articolul 3. Legislația privind birourile istoriilor de credit

(1) Legislația privind birourile istoriilor de credit se constituie din prezenta lege, alte legi ce reglementează raporturile juridice aferente activității birourilor istoriilor de credit, precum și celelalte acte normative elaborate în vederea executării acestor legi.

(2) Dacă tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte stabilesc alte reglementări decât cele conținute în prezenta lege, se aplică normele tratatelor internaționale.

Articolul 4. Principiile de formare a istoriilor de credit, de păstrare, utilizare, prelucrare, transmitere și distrugere a informațiilor din istoriile de credit

Formarea istoriilor de credit, păstrarea, utilizarea, prelucrarea, transmiterea și distrugerea informațiilor din istoriile de credit se efectuează cu respectarea următoarelor principii:

- a) prelucrarea datelor cu caracter personal ale subiectului istoriei de credit cu respectarea legislației în domeniul protecției datelor cu caracter personal;
- b) egalitatea în drepturi a subiecților istoriilor de credit;
- c) utilizarea, conform destinației, a istoriilor de credit și a informațiilor din istoriile de credit. Potrivit prezentei legi, folosirea de către utilizatorii istoriei de credit a informațiilor din aceasta se permite doar cu scopul estimării riscurilor aferente acordării unui credit subiectului istoriei de credit și/sau gestiunii unui cont existent de credit;
- d) confidențialitatea informațiilor din istoriile de credit, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege;
- e) asigurarea protecției informațiilor din istoriile de credit contra obținerii, modificării și/sau utilizării necorespunzătoare și/sau neautorizate;
- f) inviolabilitatea vieții private, apărarea drepturilor, intereselor legitime și libertăților subiecților istoriilor de credit;
- g) reciprocitatea la furnizarea/primirea informației către/de la biroul istoriilor de credit, care presupune posibilitatea recepționării informației de la biroul istoriilor de credit doar cu condiția furnizării informațiilor ce constituie istorie de credit.

Capitolul II. FORMAREA ȘI UTILIZAREA ISTORIILOR DE CREDIT

Articolul 5. Conținutul istoriei de credit

(1) Istoria de credit a subiectului istoriei de credit constă din:

- a) partea introductivă;
- b) partea de bază;
- c) partea suplimentară.

(2) Partea introductivă a istoriei de credit conține următoarele informații despre subiectul istoriei de credit:

- a) persoană fizică – numele, prenumele, patronimicul, data nașterii, seria și numărul actului de identitate, numărul de identificare personal (IDNP) atribuit de autoritatea

competentă din statul al cărui cetățean este persoana fizică ori statul

în care persoana fizică își are domiciliul (în cazul apatrizilor);

b) persoană juridică - denumirea deplină și abreviată (dacă există), adresa sediului sau adresa organului executiv permanent (în cazul lipsei unui organ executiv permanent -

a altui organ sau a persoanei împuternicite să acționeze fără procură în numele persoanei juridice), altă informație de contact (telefon, fax, adresa de poștă electronică), numărul de identificare de stat (IDNO) atribuit de autoritatea competentă din statul în care a fost înregistrată persoana juridică și data de înregistrare a acesteia, informații despre reorganizarea persoanei juridice, în cazul în care aceasta a fost reorganizată.

(3) Partea de bază a istoriei de credit conține următoarele informații:

1) referitoare la subiectul istoriei de credit persoană fizică:

a) domiciliul, altă informație de contact, după caz (telefon, fax, adresa de poștă electronică);

b) informații privind înregistrarea persoanei fizice în calitate de întreprinzător individual, după caz;

2) referitoare la subiectul istoriei de credit persoană juridică:

a) informații privind procedurile de insolvență, dacă instanța de judecată a primit spre examinare cererea de intentare a procesului de insolvență în privința persoanei juridice (data și numărul cauzei civile privind insolvența persoanei juridice, denumirea și sediul instanței care examinează cauza, procedura de insolvență aplicată, informații despre starea procesului de insolvență, inclusiv despre achitarea creanțelor creditorilor din contul masei de active);

b) părțile de bază ale istoriilor de credit ale persoanelor juridice reorganizate care și-au încetat existența, dacă persoana juridică a fost creată prin reorganizare;

3) referitoare la obligația debitorului:

a) informații privind solicitarea creditului:

- data solicitării, suma solicitată, moneda, tipul contractului;

- modalitatea și valoarea asigurării rambursării;

- numele (denumirea) și adresa creditorului;

b) informații privind creditul acordat:

- data acordării creditului;
- limita creditului;
- suma obligației debitorului la data încheierii contractului de credit;
- termenul de executare integrală a obligației debitorului în conformitate cu contractul de credit;
- termenul de achitare a dobânzii și altor plăți aferente în conformitate cu contractul de credit;
- datele despre operarea modificărilor și/sau completărilor în contractul de credit, care modifică informația cuprinsă în istoria de credit, inclusiv în ceea ce privește termenul de executare a obligațiilor;

c) informații privind modul de rambursare a creditului acordat:

- data și suma obligațiilor executate de către debitor în volum complet;
- data și suma obligațiilor restante (în condițiile expirării termenului de 30 de zile de la data la care plățile, conform contractului, au devenit exigibile);
- achitarea creditului din contul garanțiilor în cazul neonorării de către debitor a obligațiilor sale conform contractului;
- informații despre examinarea de către instanțele de judecată și/sau arbitrale a litigiilor referitoare la contractul de credit, conținutul dispozitivelor hotărârilor emise și intrate în vigoare.

(4) Partea de bază a istoriei de credit poate conține informația prevăzută în contractul semnat între biroul istoriei de credit și persoanele juridice de drept public și privat, în conformitate cu prevederile art. 11 alin. (1) lit. g), precum și în temeiul măsurilor necesare în vederea încheierii contractului, la cererea subiectului istoriilor de credit, sau executării contractului, inclusiv în temeiul interesului legitim al creditorilor.

(5) Partea suplimentară a istoriei de credit conține următoarele informații referitoare la sursa de formare a istoriei de credit și la utilizatorii istoriei de credit: denumirea deplină și abreviată (dacă există), numărul de identificare de stat (IDNO), data prezentării demersului de către utilizatorul istoriei de credit și data prezentării informației de către sursa de formare a istoriei de credit.

(6) În cazul subiectului istoriei de credit persoană fizică sau juridică care garantează executarea obligațiilor contractuale ale debitorului, sursele de formare a istoriilor de

credit prezintă la biroul istoriilor de credit doar informațiile cuprinse în partea introductivă a istoriei de credit.

(7) La formarea istoriei de credit a subiectului istoriei de credit întreprinzător individual se vor aplica cerințele prevăzute pentru subiectul istoriei de credit persoană juridică.

(8) Partea de bază a istoriei de credit poate, de asemenea, include evaluarea individuală (ratingul) a subiectului istoriei de credit, calculată în baza metodelor aprobate de biroul istoriilor de credit.

(9) În istoria de credit se includ date despre orice modificare a informațiilor conținute în ea.

Articolul 6. Prezentarea informației la biroul istoriilor de credit

(1) Sursele de formare a istoriilor de credit sînt în drept să prezinte, în modul prevăzut de prezenta lege și actele normative ale autorității publice competente, toate informațiile de care dispun, dintre cele specificate la art. 5, în privința tuturor debitorilor persoane juridice, întreprinzători individuali, precum și în privința debitorilor persoane fizice, la biroul istoriilor de credit cu care au încheiat contract de prestare a serviciilor informaționale. Se admite încheierea contractelor de prestare a serviciilor informaționale cu cîteva birouri ale istoriilor de credit.

(2) Prin derogare de la prevederile alin.(1), băncile, organizațiile de creditare nebanară și furnizorii de servicii de finanțare participativă sînt obligate să prezinte, în modul prevăzut de prezenta lege și actele normative ale autorității publice competente, toate informațiile de care dispun, dintre cele specificate la art. 5, în privința tuturor debitorilor persoane juridice, întreprinzători individuali, precum și în privința debitorilor persoane fizice, cel puțin unui birou al istoriilor de credit.

(3) Forma și condițiile de prezentare a informației sînt stabilite în contractul de prestare a serviciilor informaționale.

(4) În cazul subiectului istoriei de credit persoană fizică, sursa de formare a istoriei de credit prezintă informații biroului istoriilor de credit în condițiile existenței raportului contractual sau în vederea luării unor măsuri înainte de încheierea contractului la cererea subiectului istoriilor de credit, inclusiv în cazul existenței unui interes legitim în raport cu informația respectivă. Biroul istoriilor de credit ține evidența temeiului legal declarat de sursa formării istoriilor de credit, inclusiv în cazul accesării datelor, pe un termen egal cu termenul de păstrare a istoriei creditare.

(5) - abrogat.

(6) - abrogat.

(7) Sursele de formare a istoriilor de credit prezintă informații la biroul istoriilor de credit în termenul prevăzut în contractul de prestare a serviciilor informaționale, dar care nu va depăși 7 zile lucrătoare de la data executării acțiunii (survenirii evenimentului) la care se referă informația cuprinsă în istoria de credit, în conformitate cu prezenta lege, sau din ziua când sursa de formare a istoriei de credit a aflat sau a trebuit să afle despre executarea unei asemenea acțiuni (survenirea unui asemenea eveniment).

(8) Prezentarea de către sursele de formare a istoriilor de credit a informațiilor specificate la art. 5 către biroul istoriilor de credit, în conformitate cu prezentul articol, nu constituie încălcare a obligației de păstrare a secretului comercial, bancar, a informației confidențiale referitoare la clientul organizației de creditare nebancaară, precum și a legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

(9) Sursele de formare a istoriilor de credit prezintă informații biroului istoriilor de credit în conformitate cu prevederile prezentei legi și cu clauzele contractelor de prestare a serviciilor informaționale încheiate cu biroul istoriilor de credit, fiind responsabile de calitatea informațiilor prezentate și având obligația de a furniza informații exacte și actualizate.

(10) Biroul istoriilor de credit este responsabil de calitatea prelucrării istoriilor de credit și nu este în drept să modifice informația obținută de la sursele de formare a istoriilor de credit.

(11) Biroul istoriilor de credit elaborează și aprobă standardele proprii ale calității aplicate informațiilor prezentate de către sursele de formare a istoriilor de credit, care se coordonează cu autoritatea de supraveghere și a căror respectare este obligatorie pentru sursele de formare a istoriilor de credit.

Articolul 7. Prezentarea raportului de credit

(1) Biroul istoriilor de credit prezintă raportul de credit:

a) utilizatorului istoriei de credit – la demersul acestuia. Demersul respectiv va include informațiile necesare pentru identificarea autorului demersului: denumirea deplină și abreviată (dacă există), numărul de identificare de stat (IDNO), data prezentării demersului. Raportul de credit prezentat utilizatorului istoriei de credit nu va conține informațiile din partea suplimentară a istoriei de credit, precum și informațiile privind numele (denumirea) și adresa creditorului (creditorilor);

b) subiectului istoriei de credit – la demersul acestuia, pentru a lua cunoștință de istoria sa de credit;

c) altor birouri ale istoriilor de credit – la solicitare, în baza unui demers al utilizatorului/subiectului istoriei de credit indicat la lit. a) sau b).

(2) Suplimentar la informația inclusă în istoria de credit, raportul de credit prezentat subiectului istoriei de credit trebuie să includă un prospect ce explică drepturile subiectului istoriei de credit de a obține informații de la biroul istoriilor de credit, de a contesta conținutul acestor informații, inclusiv termenul, condițiile de contestare și responsabilitatea părților, în cazul încălcării drepturilor subiectului. Prospectul trebuie, de asemenea, să conțină instrucțiuni simple privind modul de citire a raportului de credit.

(3) Biroul istoriilor de credit prezintă raportul de credit utilizatorului istoriei de credit în baza contractului de prestare a serviciilor informaționale încheiat între utilizatorul istoriei de credit și biroul istoriilor de credit.

(31) Biroul istoriilor de credit prezintă raportul de credit unui alt birou al istoriilor de credit în condițiile (inclusiv de plată) și în modul stabilite de actele normative ale autorității publice competente. Biroul istoriilor de credit nu are dreptul să modifice conținutul raportului de credit prezentat de e un alt birou al istoriilor de credit, nici să stocheze, sub orice formă, parțial sau în totalitate, informația conținută în acesta.

(32) Tipul, modul și condițiile de prezentare de către birourile istoriilor de credit a informațiilor solicitate de Ministerul Muncii și Protecției Sociale în temeiul art. 7 alin. (8) din Legea nr. 241/2022 privind Fondul de reducere a vulnerabilității energetice se stabilesc de Guvern.

(4) La prezentarea către utilizatorul istoriei de credit a raportului de credit, biroul istoriilor de credit introduce în partea suplimentară a istoriei de credit informațiile specificate la art. 5 alin. (5). La prezentarea raportului de credit unui alt birou al istoriilor de credit, biroul istoriilor de credit va introduce, în partea suplimentară a istoriei de credit, informații referitoare la biroul istoriilor de credit căruia i-a fost prezentat raportul de credit, precum și informațiile specificate la art. 5 alin. (5) referitoare la utilizatorul istoriei de credit care a prezentat demersul în baza căruia a fost eliberat raportul de credit.

(5) Raportul de credit se prezintă utilizatorului istoriei de credit sau subiectului istoriei de credit, la demersul acestuia, în una dintre următoarele forme:

a) în formă scrisă, autentificată prin semnătura conducătorului biroului istoriilor de credit sau a altei persoane împuternicite în mod corespunzător;

b) în formă de document electronic, ale cărui efecte juridice sînt confirmate prin semnătură electronică în conformitate cu legislația privind semnătura electronică și documentul electronic.

(6) Raportul de credit se prezintă în termenul prevăzut în contractul de prestare a serviciilor informaționale, dar care nu va depăși 2 zile lucrătoare de la data depunerii la biroul istoriilor de credit a demersului privind prezentarea raportului.

(7) - abrogat.

(8) - abrogat.

(9) - abrogat.

(10) - abrogat.

(11) În cazul în care cererea de acordare a creditului a fost respinsă în baza informației negative din raportul de credit, utilizatorul istoriei de credit va oferi subiectului istoriei de credit, gratuit, o copie de pe raportul de credit.

(12) - abrogat.

(13) Transmiterea transfrontalieră a datelor cu caracter personal cuprinse în raportul de credit se efectuează în condițiile Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

(14) Utilizatorii istoriilor de credit și alte persoane care au primit, în conformitate cu prezenta lege, acces la informația cuprinsă în istoria de credit sînt obligați să nu divulge informația respectivă terților neautorizați în condițiile legii. Pentru nerespectarea prevederilor prezentului alineat, persoanele vinovate poartă răspundere în conformitate cu legislația civilă, contravențională sau penală.

(15) Prezentarea de către biroul istoriilor de credit a informațiilor specificate la art. 5 către utilizatorul istoriei de credit care are dreptul să primească raportul de credit în conformitate cu prezenta lege nu constituie încălcare a obligației de păstrare a secretului comercial, bancar, a informației confidențiale referitoare la clientul organizației de creditare nebanară, precum și a legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

Articolul 8. Păstrarea și protecția informației

(1) Biroul istoriilor de credit asigură păstrarea istoriilor de credit timp de 5 ani de la data ultimei modificări a informației despre obligațiile debitorului, conținute în istoria de credit, cu excepția informației privind solicitarea creditului, care se păstrează în biroul istoriilor de credit timp de 15 zile calendaristice.

(2) Biroul istoriilor de credit asigură protecția informației la prelucrarea, păstrarea și transmiterea acesteia prin mijloace care corespund cerințelor stabilite de către autoritatea de supraveghere.

(3) Totalitatea informațiilor specificate la art.5, primite de biroul istoriilor de credit în modul prevăzut la art.6, constituie informație cu accesibilitate limitată.

(4) Cerințele față de colectarea, păstrarea, stocarea, prelucrarea, transmiterea și distrugerea (radierea) informațiilor din istoriile de credit sînt stabilite de către autoritatea de supraveghere în conformitate cu prevederile legii.

(5) În condițiile prezentei legi sînt prelucrate date cu caracter personal strict necesare și neexcesive în raport cu scopul prestabilit, conform competențelor atribuite de lege, asigurîndu-se un nivel de securitate și confidențialitate adecvat în ceea ce privește riscurile prezentate de prelucrarea și caracterul informațiilor, conform principiilor stabilite de legislația privind protecția datelor cu caracter personal.

Articolul 9. Contractul de prestare a serviciilor informaționale

(1) Relațiile dintre biroul istoriilor de credit și sursele de formare a istoriilor de credit/utilizatorii istoriilor de credit se reglementează prin contractul de prestare a serviciilor informaționale, prezenta lege și alte acte normative.

(2) Contractul de prestare a serviciilor informaționale va include:

a) denumirea deplină, adresa sediului, elementele de identificare bancare ale părților (numărul contului, denumirea și codul băncii în care este deschis);

b) tipurile, structura, volumul, periodicitatea și modul de prezentare a informațiilor care constituie istorie de credit;

c) obligațiile sursei de formare a istoriei de credit de a furniza biroului istoriilor de credit informații corecte, complete și actualizate;

d) tipurile, structura, volumul, periodicitatea și modul de prezentare a rapoartelor de credit;

e) obligația utilizatorului istoriei de credit de a efectua prelucrarea datelor cu caracter personal în baza unui temei legal, precum și indicarea acestuia;

f) costul serviciilor informaționale prestate de biroul istoriilor de credit, condițiile de formare a prețului;

g) costul serviciilor informaționale prestate de sursa de formare a istoriei de credit, dacă părțile au convenit asupra acestei clauze;

h) obligațiile părților de a utiliza informația din istoria de credit exclusiv conform destinației acesteia, în corespundere cu art. 4 lit. c);

- i) obligațiile biroului istoriilor de credit de a asigura confidențialitatea informației primite de la sursele de formare a istoriilor de credit, de a asigura protecția informației respective pe parcursul recepționării, stocării, prelucrării și prezentării acesteia către utilizatorii și subiecții istoriilor de credit;
- j) obligațiile utilizatorului istoriei de credit de a asigura confidențialitatea informației din raportul de credit primit de la biroul istoriilor de credit;
- k) răspunderea părților și modalitatea de soluționare a litigiilor;
- l) clauze privind modificarea și încetarea contractului;
- m) alte clauze care nu contravin legislației.

Articolul 10. Drepturile subiectului istoriei de credit

(1) Subiectul istoriei de credit este în drept să primească de la fiecare birou al istoriilor de credit, unde se păstrează istoria de credit a subiectului respectiv, o dată pe an fără plată și ori de câte ori dorește - contra plată, fără indicarea cauzelor, raportul de credit referitor la istoria sa de credit, inclusiv informațiile, colectate în conformitate cu prezenta lege, privind sursele formării istoriei de credit și privind utilizatorii istoriei de credit, cărora le-au fost eliberate rapoarte de credit referitoare la istoria menționată.

(2) Subiectul istoriei de credit este în drept să conteste, total sau parțial, informațiile conținute în istoria sa de credit prin depunerea la biroul istoriilor de credit, unde se păstrează istoria de credit menționată, a unei cereri privind modificarea și/sau completarea acestei istorii de credit.

(3) Biroul istoriilor de credit, în decurs de 30 de zile calendaristice de la data primirii cererii menționate la alin.(2), este obligat, cu excepția cazurilor prevăzute în prezenta lege, să efectueze verificarea suplimentară a informațiilor ce se conțin în istoria de credit, solicitându-le de la sursa de formare a istoriei de credit. Pe durata efectuării unei asemenea verificări, în istoria de credit se face o mențiune despre acest fapt.

(4) În cazul confirmării informației specificate în cererea subiectului istoriei de credit, menționată la alin. (2), sursa de formare a istoriei de credit modifică istoria de credit în partea contestată și o transmite biroului istoriilor de credit, iar în cazul neconfirmării, menține istoria de credit fără modificări. Refuzul de a satisface cererea va fi motivat. În decurs de 30 de zile de la primirea cererii, biroul istoriilor de credit este obligat să informeze subiectul istoriei de credit despre rezultatele examinării cererii sale de către sursa de formare a istoriei de credit, cu prezentarea raportului de credit corectat.

(5) Biroul istoriilor de credit nu este obligat să efectueze în viitor verificarea informației, conținute în istoria de credit, care deja a fost contestată, dar nu s-a

confirmat.

(6) Subiectul istoriei de credit este în drept să conteste refuzul biroului istoriilor de credit de a satisface cererea privind modificarea și/sau completarea istoriei de credit, precum și neprezentarea, în termenul menționat în prezentul articol, a răspunsului scris privind rezultatele examinării cererii sale, printr-o cerere adresată autorității publice competente și/sau instanței de judecată, în conformitate cu legislația. Subiectul istoriei de credit, de asemenea, este în drept să adreseze biroului istoriilor de credit o cerere motivată privind inserarea în interiorul istoriei de credit a unei mențiuni despre faptul contestării respective.

(7) În cazul furtului sau pierderii actelor de identitate, subiectul istoriei de credit este în drept să adreseze biroului istoriilor de credit o cerere privind inserarea în interiorul istoriei de credit a unei mențiuni despre acest fapt.

Capitolul III. BIROUL ISTORIILOR DE CREDIT

Articolul 11. Drepturile biroului istoriilor de credit

(1) Biroul istoriilor de credit este în drept:

a) să acorde, pe bază de contract, precum și, în cazurile prevăzute de prezenta lege, fără contract, servicii legate de prezentarea rapoartelor de credit în modul prevăzut de prezenta lege și de alte acte normative;

b) să presteze, pe bază de contract, servicii legate de elaborarea, în baza informațiilor conținute în istoriile de credit aflate la biroul respectiv sau obținute în condițiile lit. g), a metodelor de calculare (scoring) și de evaluare individuală (rating) și/sau de aplicare a lor;

c) să presteze servicii de consultanță, legate de asigurarea informațională a utilizatorilor istoriilor de credit și a subiecților istoriilor de credit;

d) să presteze, pe bază de contract, servicii statistice referitoare la informația conținută în istoriile de credit;

e) să constituie, în modul prevăzut de lege, asociații (uniuni) pentru protecția și reprezentarea intereselor membrilor săi, coordonarea activității, satisfacerea intereselor științifice, informaționale și profesionale, soluționarea altor sarcini de interes comun ale birourilor istoriilor de credit;

f) să obțină, pe bază de contract, informația care nu este confidențială din Registrul de stat al populației și/sau informația publică din Registrul de stat al persoanelor juridice și/sau din Registrul de stat al întreprinzătorilor individuali în vederea verificării

informațiilor conținute în istoriile de credit;

g) să obțină, pe bază de contract, de la persoanele juridice de drept public și privat informații despre gajarea (ipotecarea) bunurilor mobile și imobile, despre respectarea de către subiectul istoriei de credit a obligațiilor față de bugetul public național, precum și despre executarea hotărârilor judecătorești pe cauze civile irevocabile, referitoare la executarea obligațiilor pecuniare, cu condiția existenței temeiului legal privind prelucrarea datelor cu caracter personal.

(2) Cu aprobarea prealabilă a autorității publice competente, biroul istoriilor de credit poate să presteze și alte servicii informaționale decât cele menționate la alin. (1), care să nu prejudicieze în vreun fel activitatea de prestare a serviciilor de formare, prelucrare și păstrare a istoriilor de credit, precum și de prezentare a rapoartelor de credit.

Articolul 12. Externalizarea funcțiilor biroului istoriilor de credit

(1) Un birou al istoriilor de credit are dreptul să transfere unui alt birou al istoriilor de credit licențiat în Republica Moldova (în continuare – furnizor) executarea unor funcții sau a tuturor funcțiilor sale, în conformitate cu prevederile prezentei legi, ale legislației privind protecția datelor cu caracter personal și ale actelor normative ale autorității publice competente.

(2) Biroul istoriilor de credit va întreprinde măsurile necesare pentru ca funcțiile externalizate, drepturile și obligațiile biroului istoriilor de credit și ale furnizorului să fie stabilite cert și complet în cadrul unui contract încheiat în formă scrisă. Biroul istoriilor de credit va acționa cu deplină competență, prudență și diligență la încheierea, executarea, modificarea și/sau încetarea contractului privind externalizarea funcțiilor.

(3) Externalizarea funcțiilor către furnizor se va efectua cu avizul prealabil al autorității publice competente. Modul de eliberare a avizului prealabil se stabilește de autoritatea de supraveghere prin actele sale normative.

(4) Se interzice subcontractarea activităților externalizate (externalizarea în lanț).

(5) Responsabilitatea pentru administrarea corespunzătoare a riscurilor asociate funcțiilor externalizate îi revine biroului istoriilor de credit.

(6) În cazul externalizării, biroul istoriilor de credit se va conforma următoarelor cerințe minime:

1) va deține mijloace tehnice suficiente pentru asigurarea securității și confidențialității informației din istoria de credit la prelucrarea istoriei de credit, conform standardelor și normelor general acceptate în domeniul securității informaționale;

2) va lua măsuri pentru asigurarea continuității desfășurării activităților în cazul unor situații excepționale, precum și pentru respectarea prezentei legi în relațiile cu furnizorul;

3) va informa imediat autoritatea de supraveghere despre orice incident sau risc, precum și despre schimbarea furnizorului;

4) se va asigura că externalizarea nu va avea ca efect:

a) delegarea către furnizor a responsabilității organelor de conducere ale biroului istoriilor de credit;

b) reducerea capacității biroului istoriilor de credit de a-și îndeplini sarcinile prevăzute în statut și de a-și executa obligațiile sau lezarea în alt mod a intereselor legitime ale subiecților istoriilor de credit;

c) limitarea, împiedicarea sau imposibilitatea exercitării atribuțiilor autorității publice competente privind licențierea, reglementarea și supravegherea, precum și a atribuțiilor altor organe de control abilitate.

(7) În cazul încălcării cerințelor minime prevăzute la alin. (6), autoritatea de supraveghere este în drept să retragă avizul eliberat în conformitate cu alin. (3).

(8) În cazul retragerii avizului sau încetării contractului, biroul istoriilor de credit și furnizorul sînt obligați:

a) să asigure returnarea către biroul istoriilor de credit a tuturor istoriilor de credit în termen de 30 de zile de la data adoptării deciziei de retragere a avizului sau de la data încetării contractului;

b) să asigure că toate informațiile aferente istoriilor de credit care au fost procesate de furnizor sînt distruse și nu va fi posibilă restabilirea lor;

c) să asigure că furnizorul, inclusiv angajații săi, vor păstra confidențialitatea informației aferente istoriilor de credit recepționate ca rezultat al externalizării.

Articolul 13. Obligațiile biroului istoriilor de credit

(1) În scopul asigurării securității păstrării istoriilor de credit, biroul istoriilor de credit este obligat să dețină licență pentru activitatea de prestare a serviciilor de formare, prelucrare și păstrare a istoriilor de credit, precum și de prezentare a rapoartelor de credit și de prestare a serviciilor aferente.

(2) Biroul istoriilor de credit este obligat să prezinte raportul de credit oricărui utilizator al istoriilor de credit în baza contractului de prestare a serviciilor informaționale

încheiat cu acesta, cu condiția existenței temeiului legal pentru solicitarea și obținerea raportului de credit. În scopul oferirii unei informații complete referitoare la istoria de credit, birourile istoriilor de credit sunt obligate să efectueze schimb de informații referitoare la istoriile de credit (rapoartele de credit) cu alte birouri ale istoriilor de credit în modul stabilit de prezenta lege și actele normative ale autorității publice competente.

(3) Biroul istoriilor de credit este obligat să includă în istoria de credit a subiectului respectiv al istoriei de credit informațiile, ce corespund cerințelor prevăzute în prezenta lege:

a) primite în formă electronică, cu condiția ca acestea să fie prezentate în formatul stabilit de biroul istoriilor de credit și de sursa istoriei de credit - în decurs de o zi lucrătoare;

b) primite în formă scrisă - în decurs de 5 zile lucrătoare.

(4) Biroul istoriilor de credit este obligat să mențină activă și actualizată pagina web, precum și linia telefonică dedicate informării consumatorilor, de asemenea să ofere suport consultativ, în limita competenței sale, subiecților istoriilor de credit, surselor de formare a istoriilor de credit și utilizatorilor istoriilor de credit.

(5) În cadrul sistemului de schimb informațional, biroul istoriilor de credit va asigura respectarea următoarelor principii:

a) dezvăluirea către public a informațiilor relevante, conform prezentei legi;

b) gestionarea eficientă a riscurilor;

c) acces egal la schimbul informațional pentru toți utilizatorii, indiferent de participarea lor la capitalul social al biroului istoriilor de credit.

(6) În procesul de distribuție a materialelor publicitare și a acțiunilor de marketing pentru subiecții istoriilor de credit, biroul istoriilor de credit va respecta prevederile Legii nr. 62/2022 cu privire la publicitate. Materialele publicitare și de marketing vor include toată informația necesară subiectului istoriei de credit în vederea obținerii raportului de credit, inclusiv condițiile de obținere a raportului, adresa biroului istoriilor de credit și telefoanele de contact.

(7) Biroul istoriilor de credit va elabora și va implementa politici de soluționare a litigiilor apărute între birou și sursele de formare a istoriilor de credit, între birou și utilizatorii istoriilor de credit, precum și cele apărute între birou și subiecții istoriilor de credit, care vor conține cel puțin:

- a) norme privind identificarea timpurie a problemelor posibile în relația cu sursele de formare a istoriilor de credit și utilizatorii istoriilor de credit, inclusiv proceduri de soluționare a neînțelegerilor la faza inițială, reducând astfel riscul extinderii acestora;
- b) proceduri de identificare a problemelor sistemice aferente calității informațiilor prezentate;
- c) norme privind identificarea informațiilor necalitative prezentate de sursele de formare a istoriilor de credit.

Articolul 14. Atribuțiile consiliului biroului istoriilor de credit

(1) Suplimentar cerințelor stabilite în Legea nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată și în Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni, atribuțiile consiliului biroului istoriilor de credit includ:

- a) asigurarea executării de către biroul istoriilor de credit a cerințelor cadrului legal privind birourile istoriilor de credit și protecția datelor cu caracter personal;
- b) gestionarea riscurilor și asigurarea reducerii riscurilor cu care se confruntă biroul istoriilor de credit;
- c) asigurarea dezvoltării durabile a biroului istoriilor de credit;
- d) asigurarea efectuării auditului intern și extern.

(2) Dacă statutul biroului istoriilor de credit nu prevede delegarea acestei atribuții organului executiv al biroului, consiliul biroului este responsabil de asigurarea executării cerințelor de dezvăluire a informației prin plasarea pe pagina web a biroului istoriilor de credit cel puțin a următoarelor informații:

- a) date generale despre birou, precum denumirea, sediul, licențele deținute, componența organelor de conducere, informații despre fondatorii persoane fizice și juridice care dețin individual sau împreună cu persoanele sale afiliate mai mult de 5% din capitalul social al biroului istoriilor de credit (nume, prenume/denumirea, numărul înregistrării de stat (IDNO), mărimea părții sociale/cotei deținute în capitalul social);
- b) prețurile la produsele și serviciile oferite;
- c) situațiile financiare anuale ale biroului istoriilor de credit;
- d) lista surselor de formare a istoriilor de credit;
- e) măsurile de protecție a datelor cu caracter personal, principiile de securitate a informațiilor conținute în baza de date.

Articolul 15. Lichidarea și reorganizarea biroului istoriilor de credit

(1) Lichidarea și reorganizarea biroului istoriilor de credit se efectuează în modul prevăzut de legislație pentru persoanele juridice, cu particularitățile stipulate în prezentul articol.

(2) Biroul istoriilor de credit este obligat să suspende primirea informației de la sursele de formare a istoriilor de credit și/sau prezentarea rapoartelor de credit pe durata procedurilor de lichidare sau reorganizare, precum și să solicite suspendarea licenței în modul prevăzut de legislație. În acest caz, biroul istoriilor de credit va informa:

a) sursa de formare a istoriilor de credit - despre suspendarea primirii informației de la sursele de formare a istoriilor de credit și/sau prezentării rapoartelor de credit, în decurs de 3 zile lucrătoare de la adoptarea deciziei respective, cu publicarea informației respective în Monitorul Oficial al Republicii Moldova;

b) autoritatea de supraveghere - despre inițierea procedurilor de reorganizare sau lichidare, solicitînd suspendarea licenței.

Capitolul IV. REGLEMENTAREA ȘI SUPRAVEGHEREA. LICENȚIEREA ACTIVITĂȚII BIROURILOR ISTORIILOR DE CREDIT

Articolul 16. Transmiterea informațiilor din biroul istoriilor de credit lichidat sau reorganizat ori din biroul istoriilor de credit a cărui licență a fost retrasă

(1) În cazul reorganizării biroului istoriilor de credit, istoriile de credit care se păstrează în el se transmit succesorului de drepturi dacă acesta este titular de licență. În acest caz, biroul istoriilor de credit succesor de drepturi este obligat, în decurs de 10 zile lucrătoare de la data primirii istoriilor de credit, să înștiințeze despre acest fapt sursele de formare a istoriilor de credit primite, precum și să publice informația respectivă în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) În cazul reorganizării biroului istoriilor de credit al cărui succesor de drepturi nu este titular de licență, precum și în cazul lichidării lui sau retragerii licenței, istoriile de credit păstrate la biroul istoriilor de credit lichidat sau reorganizat ori la biroul istoriilor de credit a cărui licență a fost retrasă se înstrăinează prin vânzare la licitație, la care participă exclusiv birourile istoriilor de credit licențiate. Mijloacele bănești obținute din vânzarea istoriilor de credit în modul stabilit de prezentul articol se transmit biroului istoriilor de credit lichidat sau reorganizat ori biroului istoriilor de credit căruia i-a fost retrasă licența. Modul de ținere a licitațiilor este stabilit de Guvern, la propunerea autorității publice competente.

(3) Transmiterea istoriilor de credit ale biroului istoriilor de credit lichidat sau reorganizat ori ale biroului istoriilor de credit a cărei licență a fost retrasă către biroul istoriilor de credit desemnat câștigător al licitației se asigură de către organizatorul licitației și urmează a fi încheiată nu mai târziu de 30 de zile calendaristice de la data licitației respective. Biroul istoriilor de credit desemnat câștigător al licitației este obligat, în decurs de 10 zile lucrătoare de la data primirii istoriilor de credit, să informeze despre acest fapt autoritatea de supraveghere și sursele de formare a istoriilor de credit primite, precum și să publice în Monitorul Oficial al Republicii Moldova un aviz cu privire la încheierea primirii istoriilor de credit ale biroului istoriilor de credit lichidat sau reorganizat ori ale biroului istoriilor de credit a cărei licență a fost retrasă.

(4) Sursele de formare a istoriilor de credit care au prezentat informații biroului istoriilor de credit lichidat sau reorganizat ori biroului istoriilor de credit a cărei licență a fost retrasă, în cazul în care succesorul de drepturi nu a fost licențiat în modul prevăzut de prezenta lege, sînt obligate, în decurs de 30 de zile calendaristice de la primirea informației despre lichidarea, reorganizarea sau retragerea licenței biroului istoriilor de credit, să înceapă prezentarea informației unui oricare alt birou al istoriilor de credit în baza contractului încheiat, inclusiv toată informația pentru perioada de timp de la ultima prezentare a informației biroului lichidat sau reorganizat ori biroului istoriilor de credit a cărei licență a fost retrasă.

Articolul 17. Reglementarea și supravegherea activității birourilor istoriilor de credit, surselor de formare a istoriilor de credit și utilizatorilor istoriilor de credit

(1) Reglementarea și supravegherea activității birourilor istoriilor de credit se exercită de autoritatea de supraveghere, în modul prevăzut de prezenta lege.

(2) În cazul în care sursele de formare a istoriilor de credit/utilizatorii istoriilor de credit sunt entități supravegheate de Banca Națională a Moldovei conform Legii nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, aceasta verifică, în cadrul procesului de supraveghere a entităților respective, veridicitatea informației prezentate de către acestea la biroul istoriilor de credit și corectitudinea utilizării rapoartelor de credit. Încălcarea de către entitățile respective a prevederilor prezentei legi se sancționează în conformitate cu prezenta lege.

(3) Autoritatea de supraveghere:

1) elaborează și aprobă acte normative în domeniile ce țin de activitatea birourilor istoriilor de credit, care reglementează:

a) condițiile și cerințele față de prezentarea informațiilor de către sursele de formare a istoriilor de credit;

b) - *abrogată*.

c) condițiile și modul de prezentare a raportului de credit;

d) condițiile și modul de efectuare a controalelor din oficiu și inspecțiilor în teren asupra activității birourilor istoriilor de credit;

e) cerințele față de situația financiară și reputația de afaceri a asociațiilor birourilor istoriilor de credit;

f) cerințele privind studiile, calificarea și competența membrilor consiliului, organului executiv și personalului biroului istoriilor de credit;

g) modul de prezentare a rapoartelor biroului istoriilor de credit, inclusiv periodicitatea raportării, forma și conținutul rapoartelor;

h) condițiile (inclusiv de plată) și modul de prezentare a informației referitoare la istoriile de credit (prezentarea raportului de credit) altor birouri ale istoriilor de credit;

2) efectuează controlul respectării de către biroul istoriilor de credit a prevederilor prezentei legi și ale actelor normative ale autorității publice competente;

3) supraveghează activitatea biroului istoriilor de credit prin efectuarea controalelor din oficiu și inspecțiilor în teren în vederea verificării:

a) modului de prelucrare a istoriilor de credit, inclusiv:

– a metodelor aplicate pentru verificarea informațiilor recepționate de la sursele de formare a istoriilor de credit;

– a metodelor aplicate pentru monitorizarea calității proceselor de actualizare a informațiilor de către sursele de formare a istoriilor de credit;

– a modului de păstrare și radiere a informațiilor din istoria de credit;

b) sistemului de gestionare a riscurilor, inclusiv:

– a existenței politicii de identificare și de gestionare a riscurilor, a aplicării acesteia și a corespunderii nivelului de risc parametrilor stabiliți de organele de conducere ale biroului;

– a modului de informare a organelor de conducere ale biroului privind riscurile emergente și deciziile adoptate în acest sens;

c) calității serviciilor prestate în cazul demersurilor scrise din partea subiecților istoriilor de credit, surselor de formare a istoriilor de credit sau utilizatorilor istoriilor de credit, inclusiv:

- a exactității și veridicității informației prezentate de biroul istoriilor de credit;

- a respectării drepturilor și intereselor participanților la schimbul informațional, a respectării cerințelor prezentei legi și ale actelor normative ale autorității publice competente;

d) asigurării transparenței activității biroului istoriilor de credit prin dezvăluirea informației, conform cerințelor prezentei legi;

4) adresează birourilor istoriilor de credit prescripții obligatorii spre executare privind înlăturarea încălcărilor depistate în activitatea acestora;

5) aplică, în condițiile legii, sancțiuni față de birourile istoriilor de credit și/sau persoanele cu funcție de răspundere ale birourilor istoriilor de credit;

6) examinează demersurile, cererile și plîngerile persoanelor fizice și juridice referitoare la activitatea birourilor istoriilor de credit, inclusiv la formarea istoriilor de credit;

7) îndeplinește alte atribuții stabilite de legislație.

(4) În scopul asigurării supravegherii respectării de către biroul istoriilor de credit, sursele de formare a istoriilor de credit și utilizatorii istoriilor de credit a prevederilor prezentei legi, autoritatea de supraveghere va avea acces gratuit la informația privind istoriile de credit din baza de date a biroului istoriilor de credit.

(41) În scopul realizării supravegherii, autoritatea de supraveghere poate solicita de la autorități publice și de la alte persoane să prezinte orice informații de care dispun referitoare la activitatea birourilor istoriilor de credit, la persoanele cu funcții de răspundere, la deținătorii de participațiuni/acționarii și beneficiarii efectivi ai acestora.

(5) În cadrul supravegherii, biroul istoriilor de credit, sursele de formare a istoriilor de credit și utilizatorii istoriilor de credit nu sînt în drept să refuze prezentarea către autoritatea de supraveghere a documentelor și/sau informațiilor care fac obiectul verificării, în sensul prezentei legi, sub pretextul secretului comercial, bancar sau al altui secret protejat prin lege. Informațiile obținute în cadrul supravegherii nu pot fi transmise către terți, cu excepția cazurilor prevăzute de legislație.

(6) Prin acte normative ale autorității de supraveghere, pentru sursele de formare a istoriilor de credit și utilizatorii istoriilor de credit pot fi stabilite obligații de raportare față de autoritatea de supraveghere în vederea exercitării de către aceasta a

atribuțiilor de supraveghere a activității birourilor istoriilor de credit.

(7) În vederea confirmării corespunderii cerințelor stabilite de legislație privind utilizarea sistemelor informaționale pentru crearea bazei de date, a echipamentelor și produselor program, biroul istoriilor de credit va efectua auditul tehnic independent cel puțin o dată la 3 ani.

(8) Autoritatea de supraveghere poate dispune efectuarea, de către biroul istoriilor de credit, a auditului tehnic independent al sistemelor informaționale, al echipamentelor și produselor program în următoarele cazuri:

a) constatarea accesării neautorizate a bazei de date ce conține informații care constituie istorie de credit;

b) constatarea încălcării de către biroul istoriilor de credit a sistemului securității informaționale, dacă aceasta prezintă pericol pentru funcționarea sistemului informațional.

(9) Copia de pe raportul auditului tehnic, indiferent dacă a fost dispus de autoritatea de supraveghere sau impus prin prezenta lege, se prezintă autorității publice competente în termen de 3 zile lucrătoare de la data semnării lui.

Articolul 18. Licențierea activității biroului istoriilor de credit

(1) Licențierea activității biroului istoriilor de credit se efectuează de autoritatea de supraveghere în conformitate cu prezenta lege, cu Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și cu alte acte normative elaborate în vederea executării prezentei legi.

(2) Pentru a primi licență, biroul istoriilor de credit trebuie să corespundă următoarelor cerințe (condiții de licențiere):

1) privind asigurarea securității și integrității bazei de date a biroului istoriilor de credit:

a) deținerea încăperilor ce corespund cerințelor tehnice și de alt gen pentru plasarea și exploatarea în condiții de securitate a sistemelor informaționale, a bazelor de date ale biroului istoriilor de credit și a altor documente și informații legate de activitatea în calitate de birou al istoriilor de credit;

b) utilizarea sistemelor informaționale pentru crearea bazei de date a biroului istoriilor de credit, echipamentelor și produselor program care corespund cerințelor stabilite de către autoritatea de supraveghere;

c) existența unui plan de acțiuni pentru dezvoltarea tehnică a bazei de date a biroului istoriilor de credit și a măsurilor pentru protecția datelor împotriva accesului neautorizat sau furnizării ilegale de date;

2) privind asigurarea gestiunii profesioniste și stabilității activității biroului istoriilor de credit:

a) lipsa la conducătorii biroului istoriilor de credit și la adjuncții lor a antecedentelor penale nestinse pentru infracțiuni economice;

b) situația financiară stabilă și reputația solidă de afaceri a asociaților biroului istoriilor de credit;

c) existența unui plan de afaceri pe termen scurt sau pe termen mediu care să includă o perioadă de cel puțin 3 ani;

d) corespunderea membrilor consiliului, organului executiv și personalului biroului istoriilor de credit cu cerințele stabilite de actele normative ale autorității publice competente privind reputația, calificarea și studiile;

e) existența politicilor și procedurilor necesare activității biroului istoriilor de credit, inclusiv a celor de gestionare a riscurilor și de soluționare a litigiilor.

(3) Lista documentelor ce confirmă satisfacerea cerințelor menționate la alin. (2) din prezentul articol se aprobă de autoritatea de supraveghere.

(4) Orice persoană juridică este în drept să desfășoare activitate în calitate de birou al istoriilor de credit în conformitate cu prezenta lege doar după obținerea licenței. Termenul de valabilitate a licenței este nelimitat. Pe durata desfășurării activității sale, biroul istoriilor de credit este obligat să respecte cerințele stabilite pentru obținerea licenței.

(5) Taxa pentru eliberarea licenței pentru activitatea biroului istoriilor de credit este de 3250 lei și se varsă la bugetul de stat.

(6) Taxele pentru reperfectarea licenței, pentru eliberarea copiei sau a duplicatului licenței constituie 10% din taxa pentru eliberarea licenței și se varsă la bugetul de stat.

(7) Nici o persoană, cu excepția persoanelor juridice, care, în conformitate cu prezenta lege, desfășoară activitate în calitate de birou al istoriilor de credit nu poate folosi în denumirea sa cuvintele "birou al istoriilor de credit", abreviația "BIC" sau în orice alt mod să indice asupra faptului că persoana respectivă are dreptul de a desfășura activitate în calitate de birou al istoriilor de credit.

(8) Autoritatea de supraveghere plasează pe pagina sa web oficială lista birourilor istoriilor de credit licențiate.

(9) Furnizarea și/sau folosirea, și/sau administrarea ilegală a informațiilor ce caracterizează respectarea de către debitori a obligațiilor asumate prin contractele de credit și/sau contractele de împrumut de către persoanele juridice ce nu dețin licențe pentru activitatea biroului istoriilor de credit, precum și de către persoanele cu funcție de răspundere ale acestora, se consideră încălcări ale prezentei legi și se sancționează conform legislației contravenționale sau penale.

Articolul 19. Răspunderea birourilor istoriilor de credit și/sau a persoanelor cu funcție de răspundere a birourilor istoriilor de credit

(1) Încălcări se consideră:

a) încălcarea prevederilor prezentei legi și/sau ale actelor normative emise de autoritatea de supraveghere în vederea executării legii;

b) încălcarea cerințelor și restricțiilor de licențiere sau a condițiilor și restricțiilor din actele permissive prevăzute de prezenta lege;

c) împiedicarea exercitării atribuției de supraveghere, neexecutarea prescripțiilor și a altor măsuri dispuse de autoritatea de supraveghere;

d) neraportarea, raportarea cu întârziere sau prezentarea de informații neveridice/incomplete/contradictorii.

(2) În cazul în care biroul istoriilor de credit și/sau persoanele cu funcție de răspundere ale biroului istoriilor de credit au admis încălcările menționate la alin. (1), autoritatea de supraveghere poate aplica următoarele sancțiuni:

1) avertisment în scris;

2) amendă în mărime de până la 10% din venitul din activitatea operațională desfășurată în baza licenței, realizat în anul precedent sau, în cazul duratei de activitate mai mici de 1 an, din cel realizat în perioada de activitate, dar nu mai puțin de 5 000 de lei;

3) amendă aplicată persoanei cu funcție de răspundere a biroului istoriilor de credit în mărime de la 1 la 10 salarii medii ale persoanei fizice sancționate, care includ toate beneficiile (suplimente, prime și alte adaosuri la salariul de funcție), fiind luat în calcul salariul mediu pentru:

a) ultimele 12 luni lucrate în cadrul biroului istoriilor de credit, precedente datei la care s-a constatat fapta;

b) perioada totală lucrată în cadrul biroului istoriilor de credit, precedentă datei la care s-a constatat fapta, dacă perioada respectivă este mai mică de 12 luni;

c) ultimele 12 luni lucrate în cadrul biroului istoriilor de credit, în cazul în care raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;

d) perioada totală lucrată în cadrul biroului istoriilor de credit, în cazul în care perioada respectivă este mai mică de 12 luni și raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;

4) suspendarea licenței;

5) retragerea licenței.

(3) În cazul constatării încălcărilor specificate la alin. (1) sau în cazul în care continuitatea activității și/sau securitatea informației poate fi afectată de riscurile identificate de autoritatea de supraveghere, aceasta este în drept să aplice următoarele măsuri de remediere:

a) să emită prescripții privind încetarea și înlăturarea încălcărilor;

b) să impună cerințe suplimentare de raportare;

c) să dispună efectuarea auditului tehnic independent în cazurile prevăzute la art. 17 alin. (8);

d) să prescrie modificarea normelor privind funcționarea sistemului informațional și/sau a normelor de securitate informațională;

e) să dispună înlocuirea persoanelor cu funcții de răspundere.

(4) În cazul în care sursele de formare a istoriilor de credit sau utilizatorii istoriilor de credit au admis încălcările menționate la alin. (1) lit. a), c) și d), autoritatea de supraveghere poate aplica acestora amendă în mărime de la 5 000 la 15 000 de lei.

(5) Constatarea faptelor ce constituie încălcări, aplicarea sancțiunilor și a măsurilor de remediere se efectuează în conformitate cu Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și cu actele normative ale autorității de supraveghere. Sancțiunile pot fi aplicate concomitent cu măsurile de remediere sau independent de acestea.

(4) Modul de aplicare a sancțiunilor menționate la alin.(3) este stabilit de lege.

Articolul 20. Respectarea secretului comercial, a secretului bancar și a informației confidențiale referitoare la clientul organizației de creditare nebancaară de către persoanele cu funcții de răspundere din cadrul biroului

istoriilor de credit

Persoanele cu funcții de răspundere din cadrul birourilor istoriilor de credit nu au dreptul să utilizeze în alte scopuri ori în alt mod decât cel prevăzut de prezenta lege și/sau să divulge în orice mod informații confidențiale referitoare la clientul organizației de creditare nebancaară, informații care constituie secret comercial sau secret bancar al biroului istoriilor de credit, al sursei de formare a istoriei de credit, al subiectului istoriei de credit sau al utilizatorului istoriei de credit.

Capitolul V. DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 21. Modul de includere în istoriile de credit a informațiilor referitoare la contractele de credit existente

Sursele de formare a istoriilor de credit prezintă informații către biroul istoriilor de credit în modul prevăzut de prezenta lege.

Articolul 22. . Particularitățile desfășurării activității birourilor existente ale istoriilor de credit

Persoana juridică ce desfășura activitate în calitate de birou al istoriilor de credit până la data intrării în vigoare a prezentei legi este obligată, în decurs de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, să își aducă activitatea în conformitate cu cerințele prezentei legi referitoare la birourile istoriilor de credit. Nerespectarea acestor cerințe atrage răspunderea, prevăzută de legislație, a persoanei juridice respective.

Articolul 23. Intrarea în vigoare

(1) Prezenta lege intră în vigoare la 1 martie 2009.

(2) În termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi:

a) Guvernul, de comun acord cu autoritatea de supraveghere, va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;

b) autoritatea de supraveghere va elabora și va aproba actele normative prevăzute în prezenta lege.

Legea este valabilă. Relevanța verificată la 03.09.2021